II. SPRAWOZDANIE

TOWARZYSTWA «POLSKA SZTUKA STOSOWANA»

W KRAKOWIE. 1903.

II. SPRAWOZDANIE

TOWARZYSTWA «POLSKA SZTUKA STOSOWANA»

W KRAKOWIE

1903.

Sprawozdanie ogólne z działalności Towarzystwa «Polska sztuka stosowana» w Krakowie.

W drugim roku swego istnienia (od 1. stycznia 1903 do 1. stycznia 1904) Towarzystwo zajmowało lokal własny przy ulicy Wolskiej l. 14, gdzie mieściły się kancelarya i zbiory. Tu także odbywały się posiedzenia. Sekretarz urzędował codziennie od 11-ej do 1-ej. O tej porze można było zwiedzać zbiory bezpłatnie. Nadto od godz. 5-ej do 8-ej lokal Towarzystwa był otwarty dla członków Wydziału i dla osób przez nich wprowadzanych.

Posiedzenia.

Drugie Walne Zgromadzenie członków odbyło się w sali Kopernika Uniwersytetu Jagiellońskiego dnia 23 lutego 1903 r. przy licznym udziale członków, wobec zaproszonych gości. Po przyjęciu sprawozdania za rok ubiegły, dokonano wyborów do wydziału i do komisyi kontrolującej, a na podstawie § 18. statutu uchwalono przeznaczyć na fundusz żelazny 25% ogólnego w roku ubiegłym dochodu, czyli sumę 1101 kor. Nadto poruszono

podczas dyskusyi szereg spraw zasadniczych i administracyjnych.

Wydział odbył 7 posiedzeń. Na posiedzeniach tych zajmował się załatwianiem bieżących spraw administracyjnych i rozpatrywaniem wniosków członków i komisyi. Ze spraw, uchwalonych przez wydział i wykonanych, ważniejszemi były: gromadzenie w dalszym ciągu materyałów artystycznych z zakresu polskiej sztuki ludowej, zabytków polskiego przemysłu artystycznego i budownictwa drewnianego, inwentaryzacya tych zbiorów, wydanie dwóch dalszych zeszytów «Materyałów», które rozdano wszystkim członkom T-wa bezpłatnie, ogłoszenie 4 konkursów i 2 odezw w celu pozyskania wzorów, urządzenie wystawy w Krakowie, wykonanie szeregu mebli, dostarczanie wzorów osobom prywatnym, zgłaszającym się do Towarzystwa i zakładom, wśród których przeważały zakłady tkackie i drukarskie, pośrednictwo w sprzedaży kilimów wykonywanych w szkole p. Antoniny Sikorskiej w Czernichowie podług wzorów stale dostarczanych przez T-wo, wydanie ozdobnych papierów listowych, przyjęcie ofiarowanego T-wu funduszu w kwocie 4000 koron na próby z zakresu przemysłu artystycznego i rozpoczęcie działalności w tym kierunku. Wreszcie zaznaczyć należy uchwałę Wydziału, którą, po otrzymaniu wiadomości o zamierzonej przez Radę miasta Krakowa gruntownej reorganizacyi krakowskiego Muzeum techniczno-przemysłowego, — uznano, że sprawa ta jest niezwykle ważną i blizką T-wu, które powinno zwrócić na nią baczną uwagę i obmyśleć sposób współdziałania z komisyą reorganizacyi Muzeum tak, aby w przyszłem Muzeum

interesy polskiego przemysłu artystycznego były uwzględnione przedewszystkiem, w myśl zasadniczych celów i dążeń T-wa.

Komisya rozpoznawcza odbyła 11 posiedzeń, na których zajmowała się redagowaniem i rozstrzyganiem konkursów i odezw, przez Wydział ogłaszanych, przyjmowaniem okazów na wystawę, polecaniem do wykonania projektów i w ogóle krytyką i oceną zarówno projektów, jak okazów do T-wa nadsyłanych. Na niektóre posiedzenia komisyi oprócz należących do niej artystów zapraszani byli p. p.: Wacław Anczyc, właściciel drukarni, prof. Teodor Axentowicz i Leonard Stroynowski — artyści malarze, inspektor szkolny Seweryn Udziela i architekt Dr Jan Zubrzycki.

Sekcya przemysłowa odbyła 5 posiedzeń, zastanawiając się nad wprowadzeniem w życie artystycznych doświadczeń T-wa. Z pośród różnorodnych rzemiosł sekcya wysunęła na plan pierwszy stolarstwo, jako sztukę potrzebną i rozpowszechnioną, jako najlepszy, jakkolwiek może i najtrudniejszy teren do wyrażenia tego, co w sztuce stosowanej jest rzeczą pierwszorzędną, a mianowicie, formy.

Siłą faktu, dzięki temu, co się dokonało przy współudziale i z inicyatywy T-wa w sferach przemysłowych, wysunęły się dalej tkactwo i drukarstwo.

Przy omawianiu działalności T-wa, mającej bezpośrednie znaczenie dla przemysłu, stwierdzić należy, że po pierwszych usiłowaniach, zdradzających raczej charakter idealny, T-wo wchodzi stopniowo na drogę praktyczną,

biorąc za zasadę, że rysunek, kompozycya dopiero wtedy, gdy zostaną wykonane, to znaczy wyrażone w stałych formach i określonym materyale, nabierają znaczenia właściwego doświadczenia w zakresie przemysłu artystycznego. Dalej stwierdzić należy, że, po początkowem wahaniu się pod urokiem barw i kształtów sztuki ludowej, obrano wreszcie drogę jedyną, jaką się sztuka prawdziwa posługiwać winna, drogę twórczą. Bynajmniej nie zapoznając całego znaczenia sztuki ludowej, jako zdrowej, ożywczej atmosfery, jako bogatego źródła motywów, zrozumiano, że niewolnicze naśladownictwo tych pięknych motywów ludowych, czasem wprost olśniewających swoją świeżością, nie posunie sprawy ani na krok, że nawet zręczne rozwijanie i zastosowywanie umiejętne tej sztuki nie jest jeszcze drogą jedyną, jakkolwiek możliwą i korzystną, a że dopiero praca samodzielna, twórcza, praca talentu, unikającego szablonu i wzorów obcych, dać może polskiemu przemysłowi artystycznemu to, co mu potrzebne: formę, barwę, ozdobę.

Bodaj najdalej sięgnął wpływ artystyczny T-wa w dziedzinie drukarstwa. Zakłady krakowskie: drukarnia W. L. Anczyca i Spółki, drukarnia Uniwersytetu Jagiellońskiego, drukarnia Wł. Teodorczuka, drukarnia Narodowa i inne; firma wydawnicza: Marchlewski i S-ka w Monachium, drukarnia Piotra Laskauera w Warszawie i niektóre firmy lwowskie, w licznych wydawnictwach wprowadziły już w użycie ozdoby, inicyały i okładki artystyczne o charakterze polskim, bądź to nabywając je i zamawiając bez-

pośrednio w T-wie, bądź to nawiązując stałe stosunki z artystami, korzystającymi ze zbiorów T-wa. Wymieniamy nazwiska artystów w tym kierunku pracujących: p. p. Kazimierz Brzozowski, Jan Bukowski, Józef Czajkowski, Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski, Kazimierz Purzycki, Antoni Procajłowicz, Edward Trojanowski, Henryk Uziembło.

Tkactwo rozwinęło się w roku ubiegłym pod bezpośrednim kierunkiem T-wa w szkole p. Antoniny Sikorskiej w Czernichowie pod Krakowem. W przeciągu roku utkano tam podług wzorów dostarczonych przez T-wo około 100 kilimów, nadto podług wzorów członka wydziału p. Eugeniusza Dąbrowy-Dąbrowskiego około 60 kilimów, razem na sumę około 3000 koron. Kilka kompozycyi dostarczono warsztatom p. Konstancyi 'Lipowskiej w Nowym Sączu. Wzory, oparte na motywach roślinnych i zwierzęcych, wniosły nowy kierunek w dotychczasowe pojmowanie tkaniny, zwanej kilimkiem, a konieczność przeprowadzenia trudniejszego rysunku, udoskonaliła technikę tkacką. Objęcie kompozycyi przez artystów, ożywi niewątpliwie ten przemysł krajowy, uczyni go bardziej interesującym, tępiąc tak często spotykane bezmyślne powtarzanie i kaleczenie wzorów wschodnich. W zakresie kilimczarstwa pracują p. p.: Kazimierz Brzozowski, Józef Czajkowski, Elina Dąbrowska, Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski, Ludwik Puszet, Karol Tichy, Edward Trojanowski, Jerzy Warchałowski.

Doświadczenia stolarskie ułatwione zostały przez otrzymanie prywatnego zasiłku w kwocie 4000 koron. Wykonano garnitur mebli do gabinetu obitych aksamitem, ozdobionym batiksami (techniką podobną do techniki pisanek: zakładanie

tła woskiem). Projektował garnitur Jan Bukowski. Nadto wykonano parę krzeseł, podług rysunku Edwarda Trojanowskiego i wykończono łóżko skomponowane przez Karola Tichego. Ogromna ilość rysunków, nadsyłanych na każdą odezwę T-wa, świadczy o wielkiem zainteresowaniu się artystów i rzemieślników artystycznem stolarstwem. W myśl ostatniej odezwy, w projektach widać już wyraźne szukanie nowych oryginalnych form, a nie operowanie wyłącznie ornamentem. Cała sprawa natrafia jednak na ogromnie ważną przeszkodę, którą stanowi brak idealnego wykonania rzemieślniczego. Brak ten może najwłaściwiej położyć na karb ekonomicznego skrępowania naszych rzemieślników, którzy nie zawsze rozporządzają dostatecznym zapasem suchego drzewa, nie mogą oszczędzić pracy ręcznej przez użycie maszyn, do pewnych granic przynajmniej, nie posiadają idealnych narzędzi, należycie urządzonych suszarni, wreszcie wszelkich barwników i bajców, jak i umiejętności ich użycia.

Podniesienie technicznego poziomu stolarstwa przez założenie warsztatu wzorowego jest rzeczą niezbędną. — Kierunek artystyczny powinien być powierzony artystom, którzy muszą być związani stale i blizko z warsztatem, nie zaś przygodnie tylko, przez dostarczanie wzorów, komponowanych przy biurku lub na sztaludze. Wynajdywanie bowiem form nowych, umiejętne zużytkowywanie form swojskich, może się dokonać tylko w ścisłem porozumieniu sztuki z rzemiosłem.

Konkursy i odezwy konkursowe.

W przeciągu ubiegłego roku ogłoszono 3 konkursy i 2 odezwy, rozstrzygnięto 4 konkursy i 1 odezwę.

1. Konkurs na projekty inicyałów i ozdób drukarskich (dla warszawskiej drukarni Piotra Laskauera i S-ki), ogłoszony w r. 1902, został rozstrzygnięty w r. 1903. Nagroda za 24 litery — 150 rubli, za 15 rysunków ozdób — 75 rubli. Nadesłano 13 kompletów inicyałów (312 rysunków) i 15 kompletów ozdób (225 rysunków). Nagrodę za inicyały uzyskał p. Jan Bukowski z Krakowa; za ozdoby — p. Kazimierz Purzycki z Warszawy. Nadto wyróżniono 8 prac w następującym porządku: inicyały: 1) godło «inicyały», 2) godło «X. X.»; ozdoby: 1) godło «15», 2) godło «e», 3) 4) godło «L», 5) bez godła, 6) «X. X.».

2. Konkurs na projekt firanki białej na okno (dla warszawskiej fabryki: Szlenkier, Wydżga i Weyer). Nadesłano 20 prac. Nagrodę 150 koron uzyskał projekt p. Edwarda Trojanowskiego z Krakowa. Następnie autorowi projektu pod godłem «Wadowita» p. Tadeuszowi Kołomłockiemu z Wadowic wyznaczono z funduszów własnych Towarzystwa dodatkową nagrodę w kwocie 50 koron. Nadto wyróżniono 4 prace w porządku następującym: 1) godło «Wisła Z.», 2) godło «K. A.»), 3) godło «firanka», 4) godło «T. M.».

3. Konkurs na projekt malowania ścian i sufitu (z funduszów T-wa). Nadesłano 12 prac. Nagrodę 200 koron uzyskał projekt p. Kazimierza Brzozowskiego z Zakopa-

nego. Wyróżniono 3 prace następujące: 1) godło: serduszko, 2) godło: sfastyka, 3) godło: ptaszek czarny.

4. Konkurs na projekt domu szkolnego (dla osoby prywatnej z Królestwa). Nadesłano 22 prace. Nagrodę 600 koron uzyskał projekt p. Ludwika Wojtyczki z Krakowa. Następnie, pierwsze szczególne wyróżnienie otrzymała praca pod godłem: oko, drugie wyróżnienie — praca pod godłem «piędź».

5. Odezwa celem pozyskania projektów na meble do pokoju dowolnie obranego. Nadesłano 15 projektów garniturów i 22 — pojedyńczych mebli. Wyróżniono prace p. p.: Eugeniusza Dąbrowy-Dąbrowskiego i Edwarda Trojanowskiego z Krakowa, Wojciecha Brzegi z Zakopanego, Karola Kłosowskiego i E. Poynara z Wiednia. Rysunek krzesła, p. Edwarda Trojanowskiego nabyło Towarzystwo na własność za 40 koron.

6. Odezwa i ogłoszenie zakupu projektów na: 1) stół i stołek do jadalni i 2) kanapę i fotel do pokoju bawialnego. Na każdy komplet uznany za dobry przeznaczyło T-wo 100 do 150 koron. Jeszcze nie rozstrzygnięto.

Nadto drogą ściślejszych konkursów pomiędzy artystami, bliżej związanymi z T-wem, pozyskano następujące projekty: projekt okładki do II-go zeszytu «Materyałów», p. Józefa Czajkowskiego, do III-go zeszytu — p. Jana Bukowskiego, do IV-go zeszytu — p. Henryka Uziembły; projekty ozdób drukarskich i inicyałów do «Godów Życia» A. Dygasińskiego (tłumaczenie na niemiecki, wydawnictwo firmy: Marchlewski i S-ka w Monachium) wykonał Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski, a okładkę do tej książki —

Jan Bukowski; wreszcie projekt biletu na rok 1904 dla członków T-wa, przez Jana Bukowskiego.

Wydawnictwa.

Stosownie do zapowiedzi w sprawozdaniu zeszłorocznem wydało T-wo w tym roku dwa dalsze zeszyty «Materyałów». — Zeszyt II. («Materyały», wydawnictwo T-wa «Polska sztuka stosowana». Kraków 1903, wielkie 4⁰) ukazał się w maju ubiegłego roku. Zdobi go barwna okładka, podług rysunku Józefa Czajkowskiego, wykonana sposobem litograficznym. Treść: motyw zakończenia pasa słuckiego, ze zbiorów Andrzeja hr. Potockiego (litografia); łyżniki góralskie ze zbiorów Muzeum Tatrzańskiego, czerpaki i solniczka z Beskidów na Śląsku austryackim, ze zbiorów Jerzego Warchałowskiego (cynkotypie podług fotografii); wycinanki (2 plansze litograficzne) z ks. Łowickiego, ze zbiorów Leonarda Stroynowskiego; skrzynia z Płockiego, ze zbiorów Kazimierza Bisier (litografia) i motywy z zakresu budownictwa (dworek, dom, słupy podsieniowe) z gub. piotrkowskiej (cynkotypie podług zdjęć p. Bronisławy Kondratowiczowej). — Zeszyt III. pod tym samym tytułem ukazał się w grudniu 1903 r. Ozdobiony barwną okładką podług rysunku Jana Bukowskiego (drzeworyt) zawiera reprodukcye: motywu ze złotolitego pasa z dawnej fabryki Franciszka Masłowskiego w Krakowie (ze zbiorów Andrzeja hr. Potockiego), wycinanek z ks. Łowickiego i gub. piotrkowskiej (litografie), skrzyni z okolic Zakopanego (litografia), rzeźb żmudzkich, ze zbiorów Michała Brensztejna (2 plan-

sze, — cynkotypie podług fotografii) i motywów z zakresu budownictwa z okolic Krakowa, z gub. piotrkowskiej, Podhala i Podola (rysunki Józefa Czajkowskiego, zdjęcia p. Bronisławy Kondratowiczowej i Zofii Stankiewiczówny; cynkotypie). Wyborem materyału do tych zeszytów zajmowali się: Józef Czajkowski, Edward Trojanowski i Jerzy Warchałowski, który nadto objął stronę wydawniczą zeszytów i wykonanie litografii. Wydanie każdego numeru kosztuje T-wo od 1000 do 1300 koron. Cena sprzedażna 3 kor. (albo 1 rub. 50 kop.). Członkowie T-wa otrzymali obydwa zeszyty w r. 1903 bezpłatnie.

Wydawnictwo to, roznosząc po świecie wyborowy materyał motywów rodzimych, podanych w formie możliwie dokładnej, odtworzonych artystycznie, ujętych w szatę dostojną, — ma na celu wydobycie na jaw istoty twórczej, artystycznej odrębności, kryjących się w sztuce ludowej, zagubionych niekiedy w masie wyłącznie etnograficznych właściwości naszego ludu. Dalej, wydawnictwo to ma na celu ułatwienie jak najszerszego wykorzystania motywów dla celów sztuki stosowanej, a wreszcie wytwarza ono w świecie artystów-twórców najwłaściwsze usposobienie na ich drodze do szukania nowego odrębnego wyrazu w zakresie form zasadniczych i ornamentyki. Tak pojęte zadanie jest zarazem odpowiedzią na zarzut «nienaukowości», z którym się spotykamy ze strony niektórych ludoznawców. Nie mielibyśmy nic przeciwko temu, aby w wydawnictwie grupować materyał podług miejscowości, albo podług treści, słowem systematycznie. Jest to jednak narazie zbyt trudnem, bo dając rzeczy najbardziej charakterystyczne i ude-

rzające kształtem lub kombinacyą barw, nie możemy czekać aż się wyczerpie systematycznie dział jeden, aby przejść do drugiego. Wreszcie musimy się liczyć ze sposobem reprodukcyi, z materyałem jaki mamy pod ręką i t. d. — Ludzie, pracujący naukowo, mogą ułożyć sobie plansze z kilku zeszytów podług dowolnego systemu, plansze bowiem są luźno umieszczone w okładce. — A dalej, jak kilka zeszytów nie wyczerpuje wszystkich okazów z rozpoczętych działów, tak samo też nie mogą one stanowić o wyczerpaniu się programu wydawnictwa. Dotychczas mieliśmy: pasy (jedyny materyał historyczny, noszący znamię wyższej kultury), wycinanki, sprzęty, skrzynie, rzeźby, motywy budownictwa; dalej pójdą: pisanki, malowania ścienne, okucia, ceramika i t. d., przytem będą w dalszym ciągu uwzględniane okazy z tych działów i tych miejscowości, które figurowały w zeszytach pierwszych. Celem naszym nie jest naukowe badanie, ani wysnuwanie naukowych wniosków, lecz danie szeregu wrażeń artystycznych i wydobycie artystycznych pierwiastków z pewnej dziedziny zjawisk.

Wydawnictwo nasze nie tylko powinno się opłacać, ale może być źródłem dochodu, umożliwiając dalsze prace zarówno w tym, jak innych kierunkach. Nie wątpimy ani na chwilę, że w swoim czasie, gdy cele wydawnictwa zostaną powszechniej i lepiej zrozumiane, i gdy zeszytów pojawi się znacznie więcej, cały nakład zostanie wyczerpany. O dotychczasowych zeszytach tego jednak powiedzieć nie można, i jeżeli członkowie T-wa skwapliwie upominają się o swoje premia, to jednak w sprzedaży idą one słabo,

unieruchomiając przez to znaczny kapitał. Trochę zeszytów poszło już w świat z tekstem francuskim. Pomimo, że artyści francuscy, którym widocznie przypadkiem wpadł w ręce jeden numer «Materyałów», uznali za stosowne umieścić plansze jego na swojej wystawie w Paryżu *(L'exposition des artistes-décorateurs au Petit Palais)*, a pismo angielskie «The Studio» skwapliwie zgodziło się na wymianę wydawnictw, przysyłając swoich 12 zeszytów rocznie za nasze dwa, — to jednak celem naszym nie jest ani szukanie uznania u obcych, ani rozpowszechnianie wśród nich naszych motywów, które przez nas poznane, nam przedewszystkiem służbę oddać winny. Wyrażamy tutaj nadzieję, że wkrótce u nas w tym kierunku nastąpi pożądana zmiana, a jednocześnie do każdego, komu wpadnie w ręce niniejsze sprawozdanie, zanosimy prośbę o poparcie wydawnictwa według możności.

Oprócz zeszytów wydało T-wo: Sprawozdanie za rok 1901/2. Bilet roczny członków na rok 1904, podług rysunku Jana Bukowskiego. Papiery listowe ozdobione motywem bronowickim (trzy serduszka). W druku znajdują się: Zeszyt IV. «Materyałów», papier listowy ozdobiony przez p. Elinę Dąbrowską i serya kart pocztowych.

Wystawa.

Trzecią z rzędu wystawę urządzono w gmachu T-wa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie łącznie z wystawą artystów polskich: «Sztuka». Wystawa zajmowała dwie salki

i część trzeciej, którą dzieliła z wystawą obrazów; trwała od 14-go listopada 1903 r. do 1-go stycznia 1904 r. O ile dwie pierwsze wystawy: krakowska i warszawska (z r. 1902) były niejako ogłoszeniem programu działania Towarzystwa, mieszcząc obok pierwszych okazów sztuki stosowanej także ogromny materyał artystyczno-etnograficzny, — wystawa trzecia była już owocem rozpoczętej przez T-wo pracy, i jakkolwiek, wskutek szczupłości pomieszczenia niewielka, uwydatniła jednak główne tej pracy wyniki.

Najobficiej reprezentowane były kilimki, następnie — ozdoby drukarskie i meble. Kilimy wystawili: K. Brzozowski, J. Czajkowski, E. Dąbrowska, E. Dąbrowa, L. Puszet, K. Tichy, E. Trojanowski i J. Warchałowski; meble: K. Brzozowski (fotel), J. Bukowski (garnitur do gabinetu), L. Puszet (garnitur do jadalni), K. Tichy (łóżko), E. Trojanowski (półka i krzesło); ozdoby drukarskie, okładki do książek: J. Bukowski (nadto papiery okładkowe), J. Czajkowski. E. Dąbrowa, prof. J. Mehoffer, A. Procajłowicz, K. Purzycki i H. Uziembło; poduszki, kotary: K. Brzozowski, J. Kurdwanowska i J. Kwiatkowska; wazy: prof. K. Laszczka i J. Szczepkowski (nadto gipsowy model kościołka); szkice do dekoracyi kościołka wiejskiego — M. Wyszyński; wyroby metalowe: J. Piętka i L. Puszet. Uwagi o głównych działach wykonanych okazów wypowiedziane zostały przy omawianiu działalności sekcyi przemysłowej (str. 5). Tu zaznaczyć tylko możemy, że wystawa ta, jak i poprzednie, wywołała najsprzeczniejsze sądy: było trochę entuzyazmu, ale sporo też ruszania ramionami, a nawet oburzenia. Bądź co bądź, wystawa miała, jak się ktoś trafnie

wyraził, swoją «własną twarz». Do wyrobienia, rozwinięcia, uszlachetnienia tej twarzy własnej, tego typu odrębnego, dążyć będziemy, wdzięczni za entuzyazm, obojętni na obojętność, niezrażeni oburzeniem.

Zbiory, biblioteka, dary.

Zbiory T-wa uporządkowano, a rozpoczęta w roku zeszłym inwentaryzacya (systemem katalogu kartkowego i księgi inwentarza) dobiega końca. Zbiory stanowią przeważnie majątek własny T-wa, i tylko częściowo — depozyt. Powstały głównie z darów, częścią zaś gromadzone są kosztem T-wa. Zakres ich: polska sztuka ludowa, zabytki budownictwa drewnianego w Polsce i pasy staropolskie. Zbiory te stanowią dwie kategorye. Do pierwszej należą oryginały: sprzęty, rzeźby, naczynia, pisanki, ubiory, tkaniny, obrazy chłopskie i t. d. (przeszło 300 okazów); do drugiej: wycinanki, czyli ozdoby wycięte z papieru kolorowego (oryginały i kopie), nadto rysunki, malowidła i fotografie obejmujące: budownictwo, sprzęty różne, skrzynie malowane we wzory, pasy polskie, pisanki, okucia i t. d. (przeszło 1100 okazów). Przedmioty wymagające dla umieszczenia większej przestrzeni, rozłożone i rozwieszone są w jedynej salce w lokalu T-wa (w drugim pokoiku mieści się kancelarya). Część ubiorów ludowych (35 okazów), mających bardziej etnograficzne, niż artystyczne znaczenie, złożono tytułem depozytu w dziale ludoznawczym Muzeum Narodowego. Cały zaś materyał rysunkowy i wycinanki, naklejone na

kartony, przykryte nadto okładkami z cienkiego papieru, przechowuje się tymczasowo w pudełkach różnych rozmiarów. Nie jest to wszakże umieszczenie właściwe. Ze względu na to, że cenne te zbiory są w znacznej części unikatami, jak np. fotografie nie istniejących domków i kościołków, kopie bardzo starych sprzętów, wycinanki wykonane przez nieznanych artystów z ludu i t. p., powinno się je przechowywać w oszklonych ramkach, rozwieszonych po ścianach. Wówczas dopiero uchroni się je od zniszczenia, umożliwi przegląd należyty i korzystanie jak najłatwiejsze, a dalej, co jest ogromnie ważnem, wytworzy się nastrój właściwy, pobudzający twórczość artystów i nadający pracy T-wa pożądany kierunek.

Na to jednak, aby módz tak zbiory umieścić, czekać trzeba, aż T-wo będzie rozporządzało kilkoma salami, któreby były jednocześnie salami rysunkowemi i pracownią do kompozycyi.

Do przechowywanych chwilowo w T-wie rysunków należą kompozycye z zakresu sztuki stosowanej, nadsyłane licznie na konkursy, odezwy i zamówienia.

Biblioteka jest dopiero w zaczątku, posiada zaledwie parę wydawnictw z zakresu sztuki ludowej w Polsce i kilka czasopism, które T-wo otrzymuje tytułem wymiany, jak: «Wisła», «Lud», «Architekt», «The Studio».

Do powiększenia zbiorów przyczyniły się w tym roku następujące osoby: p. p. Marya Babska, Andrzej Berezowski, Wojciech Brzega, Józef Czajkowski, Jadwiga Dynowska, Marya Dynowska, Zofia Garbińska, Janina Grossówna, Wanda Talko-Hryncewiczowa, Marya Jankowska,

Eugenia Konopnicka, Bronisława Kondratowiczowa, Malinowski, Antonina Natansonówna, Julia Natansonówna, Helena Nosarzewska, Anna Komarek-Okuniewska, panny Olędzkie, Antoni Procajłowicz, Zygmunt Sobieszczański, hr. Szembek, Michał Szwejcer, Zofia Stankiewiczówna, Julia Trzebińska, Seweryn Udziela, Henryk Uziembło, Zygmunt Witkowski, Jerzy Warchałowski, Kamilla i Kazimierz Zdziarscy.

Od osoby, nie życzącej wymienienia swego nazwiska, otrzymało T-wo 4000 koron na próby z zakresu przemysłu artystycznego; od innej osoby, również bezimiennie — 100 rubli na wydawnictwo «Materyałów». T-wo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Krakowie zrzekło się prowizyi za pośrednictwo w sprzedaży wystawionych okazów.

Wszystkim wymienionym ofiarodawcom, jak również korespondentom T-wa, którzy bezinteresownie jednali członków i wykonywali zlecenia, w szczególności zaś p. p.: Maryi Dynowskiej, Eugenii Kryńskiej i Zygmuntowi Trojanowskiemu, wyraża Wydział najgorętsze podziękowanie.

Prezes: *Prof. Karol Potkański.*

Sekretarz członek Wydziału: *Jerzy Warchałowski.*

ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW

za rok 1903.

ZAMKNIĘCIE RACHUN-

PRZYCHÓD.

	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1.	Pozostałość z r. 1902 . . .			4404	51
2.	Wkładki członków:				
	a) zwyczajnych [1]) . . .	2457	40		
	b) założycieli	1110	80	3568	20
3.	Dary:				
	a) na próby	4000	—		
	b) na wydawnictwo . .	253	—	4253	—
4.	Wydawnictwa (zeszyty «Materyałów», papier listowy).			820	14
5.	Wystawy (reszta z wystawy w roku 1902 w Warszawie i dochód z wystawy w Krakowie)			464	10
6.	Procenty i fundusze na nagrody konkursowe . . .			2238	76
7.	Zwroty			4	98
	Przychód . .			15753	69

Kraków, dnia 14. lutego 1904 r.

Dr Stanisław Goliński
Skarbnik.

[1]) UWAGA. Za 85 członków zwyczajnych w roku 1903 suma 856·10 Kor., odebrana w końcu r. 1902, została wstawioną na dochód 1902 (patrz sprawozdanie I-sze) i tutaj uwidocznioną nie jest.

KÓW ZA ROK 1903.

ROZCHÓD.

	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kor.	hal.	Kor.	hal.
1.	Koszta administracyi, lokal, opał, światło, usługa i koszta biurowe			1829	14
2.	Konkursy			1573	—
3.	Zakupione przedmioty:				
	a) do inwentarza	220	06		
	b) do zbiorów	518	32	738	38
4.	Wydawnictwa (zeszyty «Materyałów» i papier listowy).			3175	39
5.	Wystawy			346	61
6.	Studya i zaliczki			452	—
7.	Próby w zakresie przemysłu artystycznego . . .			1343	89
8.	Rozmaite wydatki			108	50
	Rozchód			9566	91
	Pozostałość na r. 1904			6186	78
				15753	69

Zgodnie z książkami. Stan kasy zgadza się z kwotą wykazaną książkami.

Stwierdzają:

Wacław Anczyc *Dr Artur Benis*

Władysław Turski.

CZŁONKOWIE TOWARZYSTWA

(od 1-go stycznia 1903 roku do 1-go stycznia 1904 roku).

ILOSC CZŁONKOW:

Członek honorowy	1
Członków założycieli	17
« zwyczajnych	349
razem . . .	367

WYDZIAŁ:

Prof. Dr Karol Potkański, prezes
Włodzimierz Tetmayer, wiceprezes
Jerzy Warchałowski, sekretarz
Dr Stanisław Goliński, skarbnik
Jan Bukowski
Franciszek Bruzdowicz
Józef Czajkowski
Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski
Zygmunt Hendel
Dr Feliks Kopera
Prof. Józef Mehoffer
Prof. Dr. Jerzy hr. Mycielski

Antoni Procajłowicz
Br. Ludwik Puszet
Prof. Jan Stanisławski
Karol Tichy
Edward Trojanowski
Seweryn Udziela
Stanisław Wyspiański
Kasper Żelechowski.

KOMISYA KONTROLUJĄCA:

Członkowie:	Zastępcy:
Wacław Anczyc	Dr Zygmunt Balicki
Dr Artur Benis	Franciszek Moskwa.
Władysław Turski	

KOMISYA ROZPOZNAWCZA:

Jan Bukowski
Franciszek Bruzdowicz
Józef Czajkowski
Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski
Zygmunt Hendel
Prof. Józef Mehoffer
Antoni Procajłowicz
Br. Ludwik Puszet
Prof. Jan Stanisławski
Włodzimierz Tetmayer
Karol Tichy
Edward Trojanowski
Jerzy Warchałowski
Stanisław Wyspiański
Kasper Żelechowski

SEKCYA PRZEMYSŁOWA:

Jan Bukowski
Józef Czajkowski
Eugeniusz Dąbrowa-Dąbrowski
Dr Stanisław Goliński
Br. Ludwik Puszet
Włodzimierz Tetmayer
Edward Trojanowski
Jerzy Warchałowski.

CZŁONEK HONOROWY:

Stanisław Witkiewicz. Zakopane.

CZŁONKOWIE ZAŁOŻYCIELE:

Prof. Dr. Ignacy Baranowski, Warszawa
*Jadwiga Bersohn, Leszno, g. warszawska
Emilia Bloch, Warszawa
Jan Bloch, Warszawa
*Bolesław Karnkowski, Cieciułów, g. kaliska
Janina Kostanecka, Kraków
Prof. Dr Kazimierz Kostanecki, Kraków
Ordynat Adam hr. Krasiński, Warszawa
Baron Leopold Kronenberg, Warszawa
*Wincenty Lutosławski, Kraków
Antonina Natanson, Warszawa
Henryk Radziszewski, Warszawa
*Stanisław Rotwand, Warszawa
Baronowa Marya Taube, Paryż
Antoni Wieczorek, Białystok
*Julia Wiemanowa, Warszawa
Hr. Władysław Zamoyski, Zakopane

*przystąpili w r. 1903.

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI:

Firma H. Altenberg, Lwów
Wiktorya Dąmbska, Piatynówka, g. kijowska
Marya Dynowska, Warszawa
Wiktor Jenicz, Kluki, g. kijowska

Jan Kossobudzki, Włocławek, g. warszawska
Eugienia Kryńska, Warszawa
Kazimierz Mierzanowski, Bliżyn, g. radomska
Leon Papieski, Warszawa
Zygmunt Trojanowski, Warszawa.

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI:

Abakanowiczówna Zofia, Warszawa
Altenberg H., Lwów
Anczyc Wacław, Kraków
Apoznańska Zofia, Schodnica

Balicki Zygmunt, Dr, Kraków
Bańkowski Leszek, Lwów
Benis Artur, Dr, Kraków
Benni Karol, Dr, Warszawa
Bentkowska Marya, Warszawa
Bersohn Mathias, Warszawa
Biblioteka, Petersburg
Bieńkowski Piotr, Prof., Kraków
Bisier Kazimierz, Warszawa
Bobińska Zofia, Popówka, g. kijowska
Borkowski Marek, Warszawa
Böhm Seweryn, Kraków
Brandt Jan, Smoryń, g. lubelska
Bromski Ignacy, Ks., Krzepice, g. piotrkowska
Broniewski Henryk, Kraków
Brun Stanisław Gustaw, Warszawa
Bruzdowicz Franciszek, Kraków
Brzega Wojciech, Zakopane
Brzeziński Adam, Dr, Lublin
Brzozowski Kazimierz, Zakopane
Brzozowski Władysław, Dr, Kłobucko, g. piotrkowska
Buczyński Tomasz, Ciężkowice, g. piotrkowska
Bujakowa Ewa, Kraków
Bukowski Jan, Kraków
Byczewski Józef, Dubochin, g. warszawska
Bydłowski Aleksander, Nowosiółka, g. kijowska

Chamiec Ksawery, Warszawa
Chodorowski Korczak Bruno, Ks., Gnojno, g. kielecka
Chrzanowski Bernard, Poznań
Czacki Feliks, hr., Warszawa
Czajkowski Józef, Kraków
Czekierski Józef, Petersburg
Czerniewski Józef, Petersburg
Czerwińska Marya, Schodnica
Czerwiński Czesław, Dr, Lublin
Cybulski Łada Adam, Lwów

Daszyńska Marya, Kraków
Dębczyński Antoni, Koło, g. kaliska

Dąbrowa-Dąbrowski Eugeniusz, Kraków
Dąmbska Wiktorya, Piatynówka, g. kijowska
Dejke Karol, Warszawa
Dębicki Klaudyn, Stanisławów
Dębicki Stanisław, Lwów
Dmowski Roman, Kraków
Dobrowolski-Nałęcz Marceli, Kraków
Drecki Czesław, Bliżyn, g. radomska
Drochocki Mieczysław, Kraków
Drukarnia Uniwersytecka, Kraków
Drzewiecki Henryk, Warszawa
Dunin Teodor, Dr, Warszawa
Dydyński Ludwik, Dr, Warszawa
Dylewski, Dr, Bolesławice, g. kaliska
Dynowska Hemilda, Berdyczów, g. kijowska
Dynowska Jadwiga, Warszawa
Dynowska Marya, Warszawa
Dziewulski Stefan, Warszawa

Ekielski Władysław, Kraków
Eliasz-Radzikowski Stanisław, Dr, Lwów

Federowicz Stanisław, Iwachny, g. kijowska
Fiedorowiczowa Helena, Warszawa
Fijałkowski Aleksander, Ks., Zamość, g. lubelska
Filipczyński Wiktor, Warszawa
Frąckiewicz Władysław, Warszawa
Freudenreich Czesław, Kolo, g. kaliska

Gajdamowicz Ryszard, Warszawa
Gajewicz Bronisław, Pabianice, g. piotrkowska
Garbolewski Jan, Warszawa
Garszyński Józef, Warszawa
Geppert Józefa, Kraków
Glas Jakób, Warszawa
Gnoiński Ksawery, Warszawa
Goliński Stanisław, Dr, Kraków
Gołkowski Ignacy, ks. Parczew, g. siedlecka
Gosławski Józef, Baku, Kaukaz
Gorski Kazimierz, Warszawa
Górski Konstanty, Kraków
Grabowski Leon, Warszawa
Grocholski Lutgard, hr., Odesa
Grodziecki Bolesław, Warszawa

H. H. Z. Y., Warszawa
Heggenberger Jacek, Kraków
Heiman Jakób, Rudniki, g. warszawska
Heincel-Hohenfels Marya, br., Łagiewniki pod Łodzią
Hempel Stefan, Warszawa
Hendel Zygmunt, Kraków
Hennig de Michaelis, Warszawa
Heurich Jan, Warszawa
Higersberger Józef, Warszawa
Higersberger Walerya, Choceń, g. warszawska
Hirszberg Franciszek, Łódź
Hoff Janina, Wisła, Śląsk austr.
Hryncewicz-Talko Andrzej, Dydwiże, g. suwalska

«Ilustracya Polska», Kraków
Iwański August, Warszawa
Jakubowska Helena, Warszawa
Janczewski-Glinka Stefan, Bliżyn, g. radomska
Janiszewski Tomasz, Dr, Zakopane
Jankowski Leon, Dobrzelin, g. warszawska
Jankowski Leon, Sanniki, g. warszawska
Jaroszyński Michał, Krzepice, g. piotrkowska
Jasieński Feliks, Kraków
Jasiński Zdzisław, Warszawa
Jaworowski Aleksander, Lublin
Jenicz Ludwik, Antonówka, g. kijowska
Jenicz Wiktor, Kluki, g. kijowska
Józefowicz Michał, Warszawa
Jurkowski Antoni, Warszawa
Kaden Gustaw, Kraków
Karłowicz Jan, Warszawa
Karnkowska Leokadya, Cieciułów, g. kaliska
Karnkowski Bolesław, Cieciułów, g. kaliska
Karnkowski Stefan, Cieciułów, g. kaliska
Karwacka Michalina, Warszawa
Kenigowska Alfonsa, Warszawa
Kernbaum Aleksander, Zgierz, g. piotrkowska
Kirkorowa Zofia, Kraków
Klawe Zbigniew, Warszawa
Kloss Wacław, Warszawa
Kochański Paweł, Warszawa
Kohn Wincenty, Warszawa
Koło Artystek Polskich, Kraków
Kołodziejska Marya, Warszawa
Kółko Artystyczne, Warszawa
Komendziński Jan Franciszek, Zakopane
Kondratowiczowa Bronisława, Kopalnia Saturn, g. piotrkowska
Konic Józef, Dr, Łódź
Kopera Feliks, Dr, Kraków
Kopernicka Sabina, Zakopane
Korzeniowski Józef, Lwów
Kossecka Stanisława, Kraków
Kossecka Wanda, Kijów
Kossobudzki Jan, Włocławek, g. warszawska
Kotarbińska Lucyna, Kraków
Kowalski Franciszek, Kuźniczka, g. piotrkowska
Kowalski Jan, Warszawa
Kowalski Józef, Koło, g. kaliska
Kowalski Paweł, Kuźniczka, g. piotrkowska
Kozłowska Jadwiga, Warszawa
Kramsztyk Helena, Warszawa
Krasowska Helena, Kraków
Krasowska Teresa, Kraków
Krassowski Władysław, Warszawa
Kraushar Zuzanna, Warszawa
Krełowski Marceli, Bliżyn, g. radomska
Krieger Amalia, Kraków
Kruszczyńska Katarzyna, Warszawa
Kruszewski Janusz, Jaworzno, g. kaliska

Kryńska Eugienia, Warszawa
Kryński Stefan, Warszawa
Kryński Włodzimierz, Warszawa
Krzycka Marya, Warszawa
Kuczyński Karol, Warszawa
Kurnatowska Marya, Warszawa
Kurzyna Antoni, Sosnowice, g. piotrkowska

Lanckoroński Karol, hr., Wiedeń
Landau Zofia, Warszawa
Lech Tadeusz, Warszawa
Lepszy Leonard, Kraków
Leszczyński Stanisław, Warszawa
Liebich Bruno, Sielce, g. piotrkowska
Lipkowska Katarzyna, Horodnica, g. kijowska
Lisowska Marya, Humań, g. kijowska
Lisowski Zygmunt, Kraków
Lutosławska Marya, Drozdowo, g. łomżyńska
Lutosławski Maryan, Warszawa

Łabęcka Jadwiga, Warszawa
Łabęcki Józef, Warszawa
Łagodziński Emilian, Warszawa
Łempicka, Warszawa
Łopaciński Jan, Lublin
Łubieńska Marya, hr., Warszawa
Łukaszewicz Cezar, Sielce, g. piotrkowska
Łypacewicz Wacław, Warszawa

Maciejewski Władysław, Sielce, g. piotrkowska
Madeyski Antoni, Rzym
Makarewicz Juliusz, Lwów
Malewski Bronisław, Dr, Nałęczów, g. lubelska
Malsburg Karol, Czernichów pod Krakowem
Małkowski Stefan, Sosnowice, g. piotrkowska
Mankielewicz Michał, Warszawa
Markiewicz Bronisław, Sosnowice, g. piotrkowska
Mars Zygmunt, Limanowa, Galicya
Matarzewski Leonard, Zakopane
Mączyńska Stanisława, Kraków
Mehoffer Józef, Prof., Kraków
Meleniewska Matylda, Kraków
Méyet Leopold, Warszawa
Meysztowicz Edward, Berlin
Michałowski Józef, Dr, Kraków
Michałowski Tomasz, Kijów
Mierzanowski Kazimierz, Bliżyn, g. radomska
Mieszkowska Aniela, Kaleń, g. piotrkowska
Mikoszewski Bronisław, Sosnowice, g. piotrkowska
Mikulski Józef, Kraków
Miłobędzki T., Warszawa
Mirosławska Leokadya, Warszawa
Młynarska Anna, Warszawa
Młynarski Emil, Warszawa
Modzelewska Nina, Łaszkowce, g. podolska
Modzelewski Stanisław, Kijów
Morzycki Bolesław, Berlin

Morzycki Witold, Petersburg
Morzycki Ziemowit, Zakopane
Moskwa Franciszek, Kraków
Mroczkowski Ignacy, Warszawa
Mrozowski Jan, Warszawa
Mrozowski Józef, Wołogda
Mycielski Jerzy hr., Prof. Dr. Kraków

Napieralski Adam, Bytom
Natanson Amelia, Warszawa
Natanson Jadwiga, Kraków
Natanson Julia, Sanniki, g. warszawska
Natanson Leonia, Warszawa
Natanson Stanisław, Warszawa
Natanson Stefan, Kraków
Natanson Zofia, Warszawa
Nepros Edward, Warszawa
Niemczynowski Władysław, Kalwarya
Niewiadomski Eligiusz, Warszawa
Niewiarowski Jan, Stąporków, g. radomska
Nitsz Kazimierz Prof., Kraków
Noakowski Stanisław, Moskwa
Nowakowski Mikołaj, Godów, g. lubelska

Obrębowicz, Warszawa
Odrzywolski Sławomir Prof., Kraków
Okęcka Marya, Warszawa
Okęcka Tola, Warszawa
Olszewska Bronisława, Petersburg
Olszewska Cecylia, Petersburg
Olszewski Antoni, Petersburg
Olszewski Stanisław, Denhofówka, g. kijowska
Ościk Leon, Ks., Krzepice, g. piotrkowska
Ostrowska Walentyna, Koło, g. kaliska
Ostrowski Robert, Warszawa
Osuchowski Adam, Warszawa
Otfinowski Wojciech, Satanów, g. podolska

Pagaczewski Julian, Kraków
Paneczko Ludwik, Dobuchin, g. warszawska
Papieski Leon, Warszawa
Pawińska Jadwiga, Warszawa
Pawlikowska Idalia, Kraków
Pawlikowski Jan Gwalbert, Prof., Lwów
Pierling Andrzej, Warszawa
Piętka Jan, Czernichów pod Krakowem
Piotrowska Teresa, Lublin
Połoniecki Bernard, Lwów
Potkański Karol, Prof., Dr, Kraków
Powichrowska Zofia, Warszawa
Procajłowicz Antoni, Kraków
Pruszyński Zenon, Kraków
Prüffer Jozef, Warszawa
Puszet Ludwik, br., Kraków
Puszetowa Ludwika, br., Kraków
Puszetówna Marya, br., Kraków

Rabski Władysław, Warszawa
Rafalska Wanda, Warszawa
Rakowska Marya, Skibińce, g. kijowska

Regelman Zygmunt, Warszawa
Rembowski Aleksander, Warszawa
Reymont Władysław Stanisław, Warszawa
Rontaler Edward, Warszawa
Rontaler Jan, Łódź
Rotarski Józef, Rudzieniec, g. siedlecka
Rudnicki Jan, Ks., Komarówka, g. siedlecka
Rupprecht Adam, Zastawna, Bukowina
Rupprecht Zofia, Zastawna, Bukowina
Ruszkowski Stanisław, Warszawa
Rychliński Karol, Dr, Warszawa
Rydel Lucyan, Tonie pod Krakowem
Rymkiewicz Bronisław, Paryż

Sawicki Wojciech, Warszawa
Schloenvoigt Henryk, Warszawa
Schulc-Moro Olga, Kijów
Serkowski Jan, Warszawa
Sienkiewicz Henryk, Warszawa
Sieradzki, Dr, Lwów
Sierzputowska Amelia, Warszawa
Sikorska Julia, Warszawa
Simmler Edward, Petersburg
Skórewicz Kazimierz, Baku, Kaukaz
Skórzewski Kazimierz, Halensee, Niemcy
Śliwińska Michalina, Antopol, g. lubelska
Słaboszewicz Antoni, Petersburg
Śniegocki Kazimierz, Warszawa
Stanisławski Jan, Prof., Kraków
Stankiewiczówna Zofia, Warszawa
Starzewski Rudolf, Kraków
Stecki Jan, Bronice, g, lubelska
Sternschus Adolf, Dr, Kraków
Strasburger Karol, Warszawa
Szawernowski Włodzimierz, Kronsztat
Szczyrba Helena, Warszawa
Szembekowa Zygmuntowa, hr., Kraków
Szołajski Alfred, Kraków
Szymberski Piotr, Kraków
Szyszyłowiczowa Anna, Lwów
Sułkowska Marya, ks., Rydzyna, W. Ks. Poznańskie
Świderska Alina, Kraków
Świderska Teresa, Kraków
Świeykowski Emmanuel, Kraków
Świętopełk-Zawadzki Józef, Warszawa

Taube Gustaw, Warszawa
Tetmayer Włodzimierz, Bronowice Małe pod Krakowem
Tichy Karol, Kraków
Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych, Warszawa
Trenkler Teodor, Łódź
Trojanowski Edward, Kraków
Trojanowski Zygmunt, Warszawa
Truskolaski Kazimierz, Kraków
Tuch Antoni, Kraków
Turkuł Andrzej, Warszawa
Turski Władysław, Kraków
Tyszkiewiczówna Zofia, hr., Szapijówka, g. kijowska

Udziela Seweryn, Podgórze
Uziembło Henryk, Kraków

Walewska Walerya, hr., Warszawa
Wańkowiczowa Stefania, Śmiłowice, g. mińska
Warchałowska Helena, Cherson
Warchałowska Janina, Kurytyba, Parana
Warchałowski Jerzy, Kraków
Warchałowski Józef, Pułtusk
Wasilewski Józef, Warszawa
Wasiutyński Zygmunt, Warszawa
Wejdlich Tytus, Kraków
Wilczyńska Kazimiera, Warszawa
Witkowski Zygmunt, Dr, Krzepice, g. piotrkowska
Wojciechowski Roman, Dorpat
Wojnar Kasper, Kraków
Wojtyczko Ludwik, Kraków
Wróblewski Stanisław, Moskwa
Wrzeszcz Zygmunt, Jackowice, g. kijowska
Wyczółkowski Leon, Prof., Kraków
Wyspiański Stanisław, Kraków

Zaleska Marya, Warszawa
Załęski Kazimierz, Warszawa
Zaorska Zenobia, Warszawa
Zawiliński Roman, Prof., Tarnów
Zdziarski Kazimierz, Grotowice, g. piotrkowska
Zielińska Stefanowa, Warszawa
Zieliński Eugeniusz, Petersburg
Złotnicka Eliza, Petersburg
Złotnicki Ernest, Petersburg
Zniński Zenon, Wiedeń
Żelechowski Kasper, Kraków
Żeleński Gabryel Stanisław, Kraków

Wyciąg ze statutu Towarzystwa «Polska sztuka stosowana» zatwierdzonego reskryptem C. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 10. lipca 1901 roku.

§ 2. T-wo ma na celu szerzenie zamiłowania do polskiej sztuki stosowanej, ułatwianie jej rozwoju i wprowadzenie jej do przemysłu.

§ 6. Członkiem założycielem może zostać osoba, która znaczniejszą sumą pieniężną, najmniej 200 koron (80 rubli), przyczyni się do rozwoju Towarzystwa.

§ 12, e) członkowie zwyczajni uiszczają roczne wkładki w kwocie 10 koron (4 rubli), za co otrzymują bilet roczny.

§ 11. Każdy członek ma prawo:

a) udziału w walnych zgromadzeniach

b) wyboru i wybieralności do Wydziału i komisyi

c) korzystania z wolnego wstępu na wystawy

d) ulgi lub bezpłatnego korzystania z instytutów, odczytów i wykładów

e) udziału w rozlosowywaniu przedmiotów artystycznych.

UWAGA. Zamiast udziału w losowaniu, którego dotąd się nie urządza, każdy członek otrzymuje bezpłatnie wydawnictwo T-wa, rocznie — dwa zeszyty.

W KRAKOWIE. NAKŁADEM TOW. „POLSKA SZTUKA STOSOWANA“

Druk W. L. Anczyca i Spółki. 1904.